

Boktips: Böcker om konflikter och konflikthantering

Här finns tips på böcker om arbetsplatskonflikter och angränsande ämnen. Det finns tre olika listor för språken svenska, [engelska](#) och [tyska](#). Saknar du titlar som du tycker borde finnas med är du välkommen att skriva ett par rader till mig: arbetsplatskonflikt@av.gu.se

SVENSKA (och norska)

EKSTAM, K. (2000) *Handbok i konflikthantering*, Liber Ekonomi.
Detta är en mycket bra och användbar handbok i konflikthantering på arbetsplatser, såväl för den som råkat drabbas som för de som regelbundet arbetar med konflikthantering.

LENNÉER-AXELSON, B. & THYLEFORS, I. (1996) *Om konflikter. Hemma och på jobbet*, Stockholm: Natur och Kultur.
Denna bok kombinerar handfast kunskap med resonerande betraktelser som väcker eftertanke och förändring.

ROSENBERG, M. B. (2003) *Nonviolent communication. Ett språk för livet*, Friare Liv Konsult (www.friareliv.se).
Marshall Rosenbergs bok om ickevåldskommunikation finns nu på svenska. Principerna låter enkla, men de går mycket djupt. Här finns ett kraftfullt verktyg för att kommunicera på ett äkta och tillfredställande sätt. En kortare skrift av Rosenberg, "*Vi kan reda ut det!*" kan i sin helhet läsas (men inte skrivas ut) vid [denna länk](#).

STONE, D., PATTON, B. & HEEN, S. (1999) *Svåra samtal - hur man pratar om det som betyder mest*, Malmö: Richters.
Denna bok om svåra samtal rekommenderas mycket varmt. Med många väl valda fallbeskrivningar visas hur vi kan utveckla vår förmåga att hantera besvärliga samtalssituationer på ett konstruktivt sätt.

BRAMSON, R. (1986) *Att samarbeta med besvärliga människor*, Svenska Dagbladets Förlag.
BRAMSON, R. (1993) *Att samarbeta med besvärliga chefer*, Svenska Dagbladets Förlag.
Bramson ger många väl beprövade och kloka råd om hur man kan pröva att hantera "besvärliga" kollegor. En del läsare irriteras förmodligen av den amerikanska konsultstilen, men här finns mycket att hämta.

THYLEFORS, I. (1987) *Syndabocker. Om utstötning och mobbning i arbetslivet*, Natur och Kultur.
Detta är en grundlig och insiktsfull bok fokuserad på temat mobbning i arbetslivet.

FISCHER, R. & URY, W. (1991) *Vägen till ja. En nyckel till framgångsrika förhandlingar*, Liber.
I boken förklaras pedagogiskt och med goda exempel metoden principstyrda förhandlingar. Boken har med all rätt blivit en klassiker inom konflikthanteringsområdet.

Andra böcker på svenska (och norska) om konflikthantering:

AHRENFELT, B. & BERNER, R. (1992) *Konflikthanteringsboken – Om vardagliga konflikter på jobbet*, Almqvist & Wiksell.

BRODAL, H. & NILSSON, L. (1996) *Konflikter. Vad vill de lära oss?*, Balders Förlag.

BRÄNNLUND, L. (1991) *Konflikthantering: handbok för realister*, Stockholm: Natur och Kultur.

CARLANDER, M. (1990) *Konflikter och konflikthantering*, Almqvist & Wiksell.

CRUM, T. (1991) *Konflikter som möjlighet*, Liber Ekonomi

DE KLERK, A. (1991) *Att hantera konflikter: i arbete och grupp*, Stockholm: Timbro.

ELLMIN, R. (1992) *Att hantera konflikter på jobbet*, Almqvist & Wiksell.

ESBJÖRNSDOTTER, B. (1994) *Lär dig förstå och lösa konflikter*, ICA-Förlaget.

LARSEN, R.-P. (2002) *Konflikter och oenighet på arbetsplatsen*, Studentlitteratur.

LJUNGSTRÖM, K. & SAGERBERG, T. (1991) *Konflikter på jobbet?*, Uppsala: Konsultförlaget.

MALTÉN, A. (1998) *Kommunikation och konflikthantering – en introduktion*. Lund: Studentlitteratur.

NORMAN, J. (1999) *Medling och andra typer av alternativ konfliktlösning: introduktion och handbok*, Uppsala: Iustus.

SMITH, A.-C. (2001) *Giraffspråket. Känslans kommunikation - en väg till kontakt och förändring*, Höganäs: Kommunlitteratur.

SØRENSEN, B. A. & A. GRIMSMO (2001) *Varme og kalde konflikter i det nye arbeidslivet*, Oslo: Tiden Norsk Forlag.

ENGELSKA

Det finns en mycket omfattande litteratur på engelska om konflikthantering, i synnerhet vad gäller medling och kommunikation. Här ges ett urval läsvärda böcker, grupperade efter teman.

Konflikthantering i allmänhet

CORNELIUS, H. & FAIRE, S. (1989) *Everyone can win. How to resolve conflict*, Simon Schuster Australia.

Detta är en lättfattlig och pedagogisk bok om konflikthantering, skriven för "nybörjaren."

FOLGER, J. P., M. S. SCOTT & R. K. STUTMAN (1997) *Working through conflict. Strategies for relationships, groups and organizations*, Longman.

Detta är en lärobok om konflikter och konflikthantering skriven för universitetsstudenter. Den är innehållsrik och rätt krävande.

GLASL, F. (1999) *Confronting conflict. A first-aid kit for handling conflict*, Stroud: Hawthorne Press.

Den österrikiske antroposofen Friedrich Glasl är en av världens mest erfarna konflikthanteringskonsulter. I denna bok ger han lekmannen tips om hur man på egen hand kan bearbeta konflikter på arbetsplatser. Boken rekommenderas varmt såväl till nybörjaren som till den mer erfarne.

TILLET, G. (1991) *Resolving conflict - A practical approach*, Sydney University Press.

Tilletts bok är en grundläggande introduktion till konflikthanteringsområdet, skriven för grundkurser på universitetet.

BURTON, J. (1990) *Conflict: Resolution and Prevention*, Hampshire and London: Macmillan Press.

Denna något yviga bok betonar starkt vikten av att inte stirra sig blind på konkreta ståndpunkter, utan i stället se till de grundläggande mänskliga behov som blivit frustrerade i en konflikt.

Kommunikation

BOLTON, R. (1987) *People skills. How to assert yourself, listen to others, and resolve conflicts*, Simon & Schuster.

Boltons bok är, eller borde vara, en klassiker vad gäller verbal kommunikation i konfliktsituationer. Den innehåller en stor mängd kloka och handfasta råd om hur man kan förbättra sina kommunikationsfärdigheter.

ROSENBERG, M. (1999) *Nonviolent Communication : A Language of Compassion*, PuddleDancer Press.

Marshall Rosenberg är en av världens mest kända och erfarna tränare i kommunikationsfärdigheter. Hans ansats, ickevåldskommunikation (giraffspråket) är starkt inspirerad av humanistisk psykologi, i synnerhet Carl Rogers.

STONE, D., PATTON, B. & HEEN, S. (1999) *Difficult conversations. How to discuss what matters most*, New York: Penguin Books.

Denna bok om svåra samtal rekommenderas mycket varmt. Med många väl valda fallbeskrivningar visas hur vi kan utveckla vår förmåga att hantera besvärliga samtalssituationer på ett konstruktivt sätt. (Finns även på svenska, se ovan.)

ELGIN, S. H. (2000) *The gentle art of verbal self-defense at work*, Prentice Hall Press.

Suzette Haden Elgin är en amerikansk språkforskare och konsult som framför allt fokuserar på hur man kan hantera verbala trakasserier. Hennes böcker (hon har skrivit många) är mycket välskrivna och intressanta att läsa.

LECOMPTE, A. (2000) *Creating harmonious relationships. A practical guide to the power of true empathy*, Atlantic Books.

LeCompte arbetar i samma tradition som Marshall Rosenberg. Den som vill gå vidare från Rosenbergs bok kan här hitta ytterligare inspiration och insikt.

Medling

MENNONITE CONCILIATION SERVICE (1995) *Mediation and facilitation training manual. Foundations and skills for constructive conflict transformation, Third edition*, Akron (PA).

Detta är en omfattande samling kortare texter om allt som har med medling och processledning att göra. Mennoniterna är en kristen gruppering som liksom kväkarna har en lång tradition av att arbeta med medling och andra former av konfliktlösning.

BUSH, R. A. B. & FOLGER, J. P. (1994) *The promise of mediation. Responding to conflict through empowerment and recognition*, San Francisco: Jossey-Bass.

Denna mycket omdiskuterade bok är närmast ett måste för den som sysslar med medling. Boken redogör för och illustrerar principerna för transformativ medling.

McCONNELL, J. A. (1995) *Mindful mediation. A handbook for Buddhist peacemakers*, Bangkok: Foundation for Children Publishing House.

Denna bok är en mycket god fördjupning för den som redan kan grunderna i medling. Författaren är kväkare, men använder sig av buddhistisk filosofi och psykologi för att ge medlingen en djupare dimension.

WINSLADE, J. & MONK, G. (2000) *Narrative mediation. A new approach to conflict resolution*, Jossey-Bass.

Boken ger ett alternativt perspektiv på medling, där de konkreta sakfrågorna spelar mindre roll än att undersöka och bearbeta de berättelser konfliktparterna snickrat ihop om vad som hänt och vad som borde hända.

Andra teman

GLEASON, S. (ed.) (1997) *Workplace dispute resolution. Directions for the Twenty-first century*, East Lansing: Michigan State University Press.

Detta är en värdefull antologi som främst fokuserar på hantering av tvister i arbetslivet, d.v.s. konflikter som blivit föremål för förhandlingar, formella anmälningar och liknande.

KEGAN, R. & LAHEY, L. (2001) *How the way we talk can change the way we work*, Jossey-Bass.

Författarna presenterar en kraftfull metod som utgår från vardagsfrustrationerna i arbetslivet men snabbt tränger fram till grundvalarna i hur vi umgås med varandra och oss själva.

PEARCE, B. & LITTLEJOHN, S. (1997) *Moral conflict – When social worlds collide*, Thousand Oaks: Sage Publications.

Denna bok av två kommunikationsforskare fokuserar på hur vi hanterar djupgående värdekonflikter i samhället, som t.ex. abortfrågan eller religiösa motsättningar. De visar på en väg att konstruktivt hantera denna typ av mycket svårhanterliga konflikter.

TYSKA

GLASL, F. (1997) *Konfliktmanagement. Ein Handbuch für Führungskräfte, Beraterinnen und Berater, 5. Auflage*. Bern: Paul Haupt Verlag.

Detta är organisationskonsultens bibel vad gäller temat konflikthantering. Boken är mycket gedigen och innehåller modeller och metoder som inte finns presenterade någon annanstans.

SCHULZ VON THUN, F. (1981) *Miteinander reden 1. Störungen und Klärungen*, Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Taschenbuchverlag.

Schulz von Thun är kommunikationsforskare och har utvecklat en mycket inflytelserik och praktiskt användbar modell över verbal kommunikation.

THOMANN, C. & SCHULZ VON THUN, F. (1988) *Klärungshilfe. Handbuch für Therapeuten, Gesprächshelfer und Moderatoren in schwierigen Gesprächen*. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Taschenbuchverlag.

Boken baseras på ett forskningsprojekt där en familjeterapeut videofilmades under parsamtal. Den går systematiskt och med många exempel igenom samtalsmetodik i konfliktfyllda samtal (med särskild inriktning på terapeutiska samtal).

BESEMER, C. (1993) *Mediation. Vermittlung in Konflikten*, Königsfeld: Stiftung Gewaltfreies Leben.

Här ges en koncis och välgjord introduktion till medlingens grunder.

MARINGER, E. & STEINWEG, R. (1997) *Konstruktive Haltungen und Verhaltensweisen in institutionellen Konflikten. Erfahrungen, Begriffe, Fähigkeiten*, Berghof Report Nr. 3, Berlin: Berghof Forschungszentrum für konstruktive Konfliktbearbeitung.

Boken bygger på ett forskningsprojekt där erfarna konfliktkonsulter intervjuats om vad de ser som konstruktiva förhållningssätt i konflikter. Resultatet är en omfattande och systematisk genomgång av ett stort antal förhållningssätt.

STEINWEG, R. (1999) *Arbeitsklima und Konfliktpotential, Erfahrungen aus oberösterreichischen Betrieben*, WISO Dokumente, Heft 45, Linz: Institut für Sozial- und Wirtschaftswissenschaften.

Den österrikiske konfliktforskaren Reiner Steinweg redovisar här erfarenheter från en serie arbetsseminarier med fackliga ombud kring konflikthantering. Rapporten innehåller många fallbeskrivningar och förmedlar mycket handfast kunskap om konflikthantering i arbetslivet.

Andra läsvärda böcker om konflikthantering på tyska:

BEGEMANN, P. (2000) *Den Chef im Griff. Wie Sie klarkommen – wie Sie Ihre Ziele durchsetzen*, Frankfurt a. M.: Eichborn.

BERKEL, K. (1992) *Konflikttraining*, Heidelberg: I. H. Sauer-Verlag.

CRISAND, E. & REINHARD, P. (1995) *Methodik der Konfliktlösung. Eine Handlungsanleitung mit Fallbeispielen*, Heidelberg: Sauer.

FREY, C. (2000) *30 Minuten für wirkungsvolle Konfliktlösungen*, Offenbach: Gabal Verlag.

HESSE, J. & SCHRADER, H. C. (1993) *Krieg im Büro. Konflikte am Arbeitsplatz und wie man sie löst*, Frankfurt a. M.: Eichborn.

NAUMANN, F. (1995) *Miteinander streiten. Die Kunst der fairen Auseinandersetzung*, Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Taschenbuch Verlag.

PESCHANEL, F. D. (1993) *Phänomen Konflikt. Die Kunst erfolgreicher Lösungsstrategien*, Paderborn: Junfermann Verlag.

Stäng fönstret

Jordan, T. (2002), <http://arbetsplatskonflikt.av.gu.se>, Institutionen för arbetsvetenskap, Göteborgs universitet.